

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/318/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613222429
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7613222429.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Marianny Hraboveckej vo veci starostlivosti súdu o maloletú I. I. nar. XX.XX.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi dieťaťa rodičov E. I. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v J.J. F. R. F. J. K.. Č.. X/X a D. I. nar. XX.X.XXXX bývajúceho R. J. F. R. F. D. K.. Č.. XX/XX v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 9.9.2014 č.k. 13P 225/2013-51 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 14.1.2013 č.k. 6P 106/2012-13 tak, že mal. I. I. zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na jej výživu mesačne sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktoré je povinná platiť k rukám otca vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred počnúc od 1.10.2013. Dĺžné výživné pre mal. I. za obdobie od 1.10.2013 do 31.8.2014 vo výške 298,43 € zaviazal matku zaplatiť k rukám otca do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh matky na zverenie mal. I. do jej osobnej starostlivosti zamietol.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej a navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a nariadil vo veci dôkladné znalecké dokazovanie, zrušil jej opatrovníka pre konanie a konal s ňou ako s účastníčkou konania. Namietala, že rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo vydané na základe výpovede jej bývalého manžela a jej matky, ktorí tvrdia, že nemá záujem o mal. I., čo sa vôbec nezakladá na pravde, ani tvrdenia, že má problémy s alkoholom nie sú pravdivé. O svoje deti vždy prejavovala záujem a snažila sa pre ne spraviť všetko, čo bolo v jej silách. Rovnako poukázala na vyjadrenie jej dcéry, že má radšej otca a že nechce ostať s ňou, kde sa domnieva, že otec nabáda dcéru proti nej. Od času, kedy otec odišiel s deťmi, sú deti ovplyvnené a štvané proti nej a otec im nedovolí sa s ňou stretávať. K deťom sa nikdy nesprávala zle, vždy sa snažila zabezpečiť im všetky potreby. Na deti neprispievala preto, lebo nemala žiaden príjem. Na vytýčených súdnych pojednávaniach sa nezúčastňovala z dôvodu svojej práceneschopnosti a svoje ospravedlnenie nepredložila, pretože nemala vedomosť o tom, že je to potrebné. Na ostatných pojednávaniach sa bála stretnutia so svojím bývalým manželom, preto sa nezúčastnila pojednávani. Počas manželstva sa neraz stalo, že ju manžel aj fyzicky napadol. Rovnako namieta skutočnosť, že sa nedali prešetriť pomery v jej domácnosti, pretože nebola zastihnutá. Uvádza, že je zamestnaná v F., kde pracuje na polovičný úväzok, kde nemá možnosť, aby ju niekto zastúpil. Žiaden kompetentný zamestnanec, ktorý mal vykonať prešetrenie jej pomerov jej nevyšiel v ústrety, že by jej pomery zisťovali v poobedňajších hodinách, kedy by už bola z práce doma. Ďalej uviedla, že vzťah jej dcéry k nej nebol predmetom žiadneho

riadneho znaleckého dokazovania, ale došlo len k rozhovoru s kolíznou opatrovníčkou. Domnieva sa, že k ich vzťahu malo byť nariadené znalecké dokazovanie. Zároveň namieta, že jej bol ustanovený opatrovník v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko jej pobyt nie je neznámy a konštatovanie súdu, že jej nebolo možné doručiť zásielku ani prostredníctvom polície je účelové, nakoľko súd mal preukázané, že pracuje na polovičný úväzok, a preto vedel on, ako aj polícia kde sa nachádza. Domnieva sa, že v danom prípade bolo porušené jej právo na spravodlivé súdne konanie. V prípade zúčastnenia sa na súdnom pojednávaní by bola schopná spochybniť tvrdenia protistrany, ako aj navrhnúť a vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdiť.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Vyjadril názor, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil všetky dostupné informácie a dôkazy ohľadom oboch rodičov a mal. I.. Na trvalom bydlisku matky boli vykonané šetrenia, matka nebola v domácnosti opakovane zastihnutá a z toho dôvodu bola predvolaná na ich oddelenie. Počas celého súdneho konania sa žiadnou formou nekontaktovala s oddelením. Zohľadňujúc, že matka pracuje na polovičný úväzok je predpoklad, že mala dostatočný časový priestor na ozrejmienie svojej celkovej sociálnej situácie.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 cit. zák. ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii matky, že súd prvého stupňa jej odňal možnosť konať na súde, pretože nemala možnosť vyjadriť sa vo veci samej, nakoľko súd konal v jej neprítomnosti, čím zároveň namietala porušenie zásady ústnosti a priamosti, odvolací súd poukazuje na to, že právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti zaručené článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nemožno chápať tak, že súd nemôže konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie tohto práva. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje vec prejednať v neprítomnosti účastníka, ktorý i keď bol riadne predvolaný, nedostavil sa na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitých dôvodov o jeho odročenie. Z tohto predpokladu vychádza i ust. § 119 O.s.p., v zmysle ktorého pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojem riadne predvolaný účastník v sebe zahŕňa všetky aspekty procesného doručovania. Z ust. § 46 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že adresátovi možno doručiť písomnosť v byte, sídle (mieste podnikania), na pracovisku alebo kdekkoľvek bude zastihnutý. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia, ak nebol adresát zastihnutý, hoci sa zdržuje v mieste doručenia, doručí sa inej dospelšej osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ak je ochotná obstaráť odovzdanie písomnosti. Ak nemožno ani takto doručiť, uloží sa písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom vyzve, aby si písomnosť vyzdvihol. Písomnosť sa považuje za doručенú dňom, keď bola súdu vrátená, i keď sa adresát o tom nedozvedel. Podľa ust. § 47 ods. 1 O.s.p. do vlastných rúk treba doručiť písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a iné písomnosti, ak to nariadi súd. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia, ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, kedy bola zásielka vrátená súdu za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel. Úpravou tzv. náhradného doručenia v zmysle § 46 ods. 2 a § 47 ods. 2

O.s.p. zákonodarca sledoval cieľ odstrániť prípady právnej neistoty spôsobenej nepreberaním zásielok adresátom. Pri doručovaní písomností súdu poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielajúcemu súdu. Príslušnou poštou vystavená doručka zachytávajúca postup pri doručení vrátane údajov vyžadovaných v ust. § 46 ods. 2 a § 47 ods. 2 O.s.p. osvedčuje pravdivosť toho, čo je v nej uvedené, ak nie je preukázaný opak. Za splnenie podmienky, že adresát sa v mieste doručovania zdržiaval, je potrebné považovať aj prítomnosť v mieste bydliska, vyplývajúcu z adresátom zvolenej organizácie bežného pracovného dňa a nezakladá dôvod brániaci mu prevziať alebo vyzdvihnúť doručovanú zásielku. V tomto prejednanom prípade súd prvého stupňa nariadil doručovanie všetkých písomností, a teda aj predvolaní na pojednávania matke do vlastných rúk. Matka v odvolaní nenamieta, že neboli splnené podmienky doručovania vyplývajúce z ust. § 47 O.s.p., práve naopak tvrdí, že v mieste doručovania sa zdržiavala, zásielky súdu nepreberala a pojednávania sa nezúčastnila, pretože sa bála stretnutia so svojim manželom a z dôvodu práceneschopnosti. Odvolací súd konštatuje, že podmienky pre vykonanie všetkých pojednávania bez prítomnosti matky maloletej v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. boli splnené, nakoľko bola riadne a včas na uvedené pojednávania predvolaná, hoci predvolania na uvedené pojednávania neprevzala, pričom nepreukázala hodnoverným spôsobom, že podmienky dikcie doručenia vyplývajúce z ust. § 47 ods. 2 O.s.p. splnené neboli. Pokiaľ ide o pojednávania nariadené na 22.10.2013, matka predvolanie prevzala, avšak svoju neúčasť na pojednávani neospravedlnila a pojednávania odročila nežiadala. Súd prvého stupňa síce nad rámec a v rozpore s ustanoveniami O.s.p. ustanovil matke maloletej opatrovníka uznesením z 30.6.2014 č.k. 13P 225/2013-35, nakoľko ani jedna z podmienok uvedených v ust. § 29 ods. 2 O.s.p. vo vzťahu k matke maloletej nebola splnená, avšak aj napriek tomu súd prvého stupňa naďalej konal s matkou maloletej a doručoval jej predvolania na pojednávania, ako aj samotný rozsudok vo veci samej, preto uvedený postup súdu prvého stupňa nemal za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a zároveň neodňal matke maloletej možnosť konať pred súdom. Pre úplnosť je potrebné dodať, že značne paradoxne pôsobí tvrdenie matky maloletej, že v prípade zúčastnenia sa na súdnom pojednávani, by mohla spochybniť tvrdenia protistrany, ako aj navrhovať a vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, keď na druhej strane doposiaľ vytyčených pojednávani sa nezúčastňovala zámernie. Ďalej matka namietala, že jej žiaden kompetentný zamestnanec nevyšiel v ústrety a neprešetril jej pomery v poobedňajších hodinách, kedy je z práce doma. Uvedené tvrdenie matky je v rozpore so správou o prešetrovaní pomerov podanej kolíznym opatrovníkom, z ktorej nepochybne vyplýva, že matke boli opakovane zaslané predvolania za účelom dostavenia sa na pohovor na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, z čoho vyplýva, že úradu neposkytla žiadnu súčinnosť pri prešetrovaní jej pomerov, ktoré zjavne mohli byť prešetrované v čase, ktorý by jej vyhovoval, ak by o to sama požiadala. Pokiaľ matka namieta vyjadrenie maloletej vo vzťahu k ďalšiemu zabezpečeniu jej starostlivosti zo strany rodičov, pričom jej vzťah k nej nebol predmetom riadneho znaleckého dokazovania, odvolací súd poukazuje na ust. § 43 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Spôsob zisťovania názoru maloletého dieťaťa upravuje ust. § 100 ods. 3 O.s.p., z ktorého vyplýva, že ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu, alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa. V tomto prejednanom prípade súd zisťoval názor maloletého dieťaťa v súlade s ust. § 100 ods. 3 O.s.p. prostredníctvom príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Vzhľadom na vek maloletej a jej jednoznačné stanovisko zdôvodnené rozumnými a logickými argumentmi, ktorých pravdivosť vyplynula aj z ďalších vykonaných dôkazov, odvolací súd dospel k záveru, že postup súdu prvého stupňa bol správny a zákonný, keď na názor maloletej, resp. jej vôľu zotrvať v osobnej starostlivosti otca prihliadol. Z uvedeného dôvodu ani odvolací súd nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie znaleckým posudkom z odboru detskej psychológie, pričom zdôrazňuje, že znalecký posudok je len jedným z dôkazných prostriedkov, ktorý má rovnakú dôkaznú silu ako ostatné dôkazy, nie je možné ho priorizovať a ako každý dôkaz je potrebné hodnotiť ho podľa § 132 O.s.p. jednotlivo, ako aj v súvislosti s ďalšími vykonanými dôkazmi. Znalecké dokazovanie je možné nariadiť len za účelom zistenia skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti a znalci zásadne nepatria vyjadrovať názor na prejednanú vec, prípadne navrhovať úpravu pomerov účastníkov konania. Hodnotenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa nie je otázkou odbornou, ale právnym posúdením veci. Pretože súd prvého

stupňa správne a zákonne vo veci rozhodol, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a podľa odseku 2 tohto ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.